

P6_TA-PROV(2005)0461

Priprave na konferenco STO

Resolucija Evropskega parlamenta o pripravi šeste ministrske konference Svetovne trgovinske organizacije v Hongkongu

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sklepov Sveta o razvojni agendi STO iz Dohe z dne 18. oktobra 2005,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2005 o oceni kroga pogajanj iz Dohe po sklepu Generalnega sveta STO z dne 1. avgusta 2004¹,
 - ob upoštevanju svojih predhodnih resolucij o ministrskih konferencah STO, zlasti tistih z dne 25. oktobra 2001² in 3. julija 2003³,
 - ob upoštevanju sklepa, ki ga je sprejel Generalni svet o delovnem programu iz Dohe dne 1. avgusta 2004,
 - ob upoštevanju Ministrske deklaracije STO z dne 14. novembra 2001,
 - ob upoštevanju rezultatov zasedanja parlamentarne konference o STO, ki sta jo skupaj organizirala Medparlamentarna unija in Evropski parlament novembra 2004,
 - ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 36, 27 in 133 Pogodbe,
 - ob upoštevanju člena 103(4) svojega Poslovnika,
- A. ker je v zadnjih petih letih večstranski trgovinski sistem, ki ga predstavlja STO, znatno prispeval h gospodarski rasti, razvoju in zaposlovanju, vendar z neenakimi koristmi, predvsem za mnoge države v razvoju,
- B. ker ima lahko mednarodna trgovina pomembno vlogo pri spodbujanju gospodarskega razvoja in zmanjševanju revščine; ker so ministri STO priznali, da bi morali imeti vsi narodi koristi od večjih možnosti in blaginje, ki jih lahko prinese večstranski trgovinski sistem, in ker so se obvezali, da bodo potrebe in interese držav v razvoju, zlasti najmanj razvitih, umestili v središče delovnega programa iz Dohe; v tem okviru opaža, da imajo boljši dostop do trga, uravnotežena pravila ter dobro usmerjeni, trajnostno financirani programi za tehnično pomoč in krepitev zmogljivosti pomembno vlogo,
- C. ker je Generalni svet 1. avgusta 2004 ponovno potrdil ministrske deklaracije in sklepe, sprejete v Dohi, in popolno zavezanost vseh članic, da jih bodo upoštevale in vzpostavile okvir za pogajanja, da bi v celoti uresničili delovni program iz Dohe in uspešno končali tam začeta pogajanja,

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2005)0182.

² UL C 112 E, 9.5.2002, str. 321.

³ UL C 74 E, 2.3.2004, str. 861.

- D. ker je glavni cilj razvojne agende iz Dohe gospodarski napredek držav v razvoju; ker bi ta cilj moral voditi vse dele pogajanj k doseganju pravih in trajnih razvojnih rezultatov; ker se mora neto ekonomski dobiček kot rezultat pogajanj obrestovati predvsem najmanj razvitim državam, da bi dosegle napredek pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja,
- E. ob upoštevanju prispevka, ki ga bo uspešen izid pogajanj imel na področju zaposlovanja, rasti in varnosti v Evropi, saj bodo izvozniki EU v uspešnejšem in bolj odprtem svetovnem gospodarstvu dobili dodatne priložnosti, stabilnejše svetovne razmere pa bodo prav tako prinesle ugodnosti,

Splošno

1. meni, da je uspeh kroga pogajanj iz Dohe bistvenega pomena za okrepitev večstranskega trgovinskega sistema, kar bi zagotovilo napredek in usklajen razvoj svetovnega gospodarstva; ponovno izraža veliko podporo dejstvu, da se razvoj umesti v središče kroga pogajanj iz Dohe, in poudarja, da mora biti cilj pogajanj zmanjšanje revščine in pravičnejša porazdelitev koristi globalizacije; obžaluje počasen napredek, dosežen na pogajanjih pred tistimi, ki bodo v Hongkongu;
2. poziva Komisijo in druge trgovinske partnerje, naj spoštujejo velikopotezni program razvojne agende iz Dohe ob polnem upoštevanju razvojne razsežnosti; izraža globoko zaskrbljenost zaradi resnega in škodljivega vpliva, ki bi ga neuspeh imel na večstranski trgovinski sistem; zato poziva h konstruktivni šesti ministrski konferenci v Hongkongu, da se tlakuje pot za uspešno izpopolnitev razvojne agende iz Dohe v letu 2006;
3. poudarja, da mora biti izid razvojne agende iz Dohe uravnotežen in mora vsebovati obveznosti na vseh ključnih področjih kroga pogajanj iz Dohe;
4. poziva interesne skupine, zlasti vse razvite in naprednejše države, naj prevzamejo svoje obveznosti v zvezi z dogajanjem v Hongkongu in s tem pripeljejo pogajanja bližje uspešnemu zaključku; meni, da se morajo vse interesne skupine prizadevati glede na svojo stopnjo razvoja in pogajalsko močjo;

Kmetijstvo

5. opozarja, da mora biti med rezultati, ki naj se jih doseže v Hongkongu na področju kmetijstva, pravočasna postopna odprava vseh izvoznih subvencij vseh razvitih držav članic STO hkrati, vključno s tistimi, odobrenimi v obliki pomoči v hrani ali prek državnih trgovinskih subjektov in drugih izvoznih subvencij;
6. poudarja, da sta znatno zmanjšanje domače podpore, ki izkrivlja trgovino, in bistveno izboljšanje dostopa do trga enako potrebna; v tem pogledu ponovno izraža podporo reformi SKP;
7. poudarja, da bi koncept večnamenskega značaja kmetijstva EU moral biti upoštevan v sklopu trgovinskih pogajanj; podpira poudarek, ki ga EU daje netrgovinskim vidikom, da bi zaščitila kakovost in varnost hrane, varstvo okolja, zaposlovanje na podeželju in razvoj;
8. poziva, naj se v tem krogu pogajanj doseže resnično priznanje geografskih označb kot dejavnika regionalnega razvoja in sredstva za ohranjanje kulturne tradicije;

9. vztraja, da je pomembno poiskati rešitev glede občutljivih proizvodov, ki v celoti upošteva načela razvojnega kroga iz Dohe. poziva, da je treba najti učinkovito rešitev glede bombaža; v tem pogledu poudarja, da je do leta 2010 v razvitih državah treba odpraviti vso izvozno pomoč na področju bombaža, in poziva predvsem ZDA, naj sledi EU pri reformi svojega trga bombaža;

Dostop do nekmetijskega trga

10. poudarja, da je treba pogajanja STO o dostopu do nekmetijskega trga pospešiti kolikor se da hitro; meni, da trgovinske ovire med razvitimi državami in državami v razvoju pa tudi med samimi državami v razvoju zavirajo trajnostni razvoj; meni, da je v interesu nadaljnega postopnega odpiranja trga na ravni jug-jug bistvenega pomena, da bolj razvite države prevzamejo odgovornost, tako da svoje trge odprejo najmanj razvitim državam, in meni, da bi se bilo treba lotiti tudi vprašanja odpravljanja preferencialov;
11. vztraja, da je na pogajanjih o dostopu do nekmetijskega trga treba sprejeti ključ, ki bo v celoti upošteval dogovorjeno načelo o nepopolni vzajemnosti in položaj, ko imajo države v razvoju v splošnem visoke tarife za industrijske proizvode, ki ustvarjajo visok proračunski prihodek; poudarja, da mora ključ omogočati primerno zaščito nastajajočih industrij, spodbujati industrializacijo in gospodarsko raznolikost ter ščititi zaposlovanje, predvsem za najmanj razvite države;
12. ugotavlja, da je strateškega pomena, da, kjer je to utemeljeno, vsi trgovinski partnerji odstranijo netarifne ovire, glede na to, da le-te otežujejo dostop do trga in ga bodo lahko še bolj, ko se bodo tarifne ovire še nadalje zmanjšale;

Storitve

13. priznava, da mora ministrska konferenca v Hongkongu nujno postaviti temelje za velikopotezni sporazum o trgovini s storitvami, ki bo na eni strani povečal dostop do trga za ponudnike storitev iz EU, po drugi strani pa zaščitil zmožnost vseh članic STO, da v skladu s Splošnim sporazumom o trgovini s storitvami (GATS) uravnavajo svoje storitvene sektorje; ugotavlja, da ima EU velik interes, da razširi možnosti izvoza za ponudnike storitev; meni, bo na tem področju potreben velik napredek, z izjemo zdravstva, vzgoje in avdiovizualnih storitev;
14. poziva razvite članice in članice STO v razvoju, da pokažejo enako mero predanosti kot je vsebovana v pregledani ponudbi EU iz januarja 2005 in da predložijo podobne ponudbe; poudarja, da je glede na počasno napredovanje pogajanj iz Dohe treba preučiti dodatne pristope, ki bodo sprožili nadaljnje odprtje trga na področju storitev, pri čemer je treba upoštevati interese najmanj razvitih držav; poziva k večji preglednosti pri pogajanjih o GATS;

Razvojna vprašanja

15. je trdno prepričan, da je trgovina, poleg pomoči in odpisa dolga, bistvenega pomena za doseganje razvojnih ciljev tisočletja za leto 2015; zato poziva h konkretnim rezultatom, ki naj bodo, ob upoštevanju razvojnih vidikov kroga pogajanj iz Dohe, doseženi že na ministrski konferenci v Hongkongu; meni, da bi specifično in diferencirano obravnavanje moralo biti sestavni del sporazumov STO;

16. poziva razvite države, da z dostopom brez tarif in kvot odprejo svoje trge za dobrine iz najmanj razvitih držav, kot je to že storila Evropska unija, predvsem kot rezultat pobude "vse, razen orožja"; v celoti podpira zamisel o "brezplačnem krogu" za najmanj razvite in najšibkejše države; poudarja, da bi bila to pomembna spodbuda za trgovino na ravni sever-jug;
17. poudarja, da najmanj razvite države ne bodo nikoli sposobne izkoristiti odprtja trgov bolj razvitih držav, če teh ukrepov ne bo spremljala s trgovino povezana tehnična pomoč;
18. poziva k skladnejši "pomoči za trgovino" za države v razvoju, ki bodo potrebovale podporo, da bodo lahko izkoristile prednosti izboljšanega tržnega dostopa in trgovinskih pravil ter da bodo lahko spremenile svojo proizvodno osnovo, nadomestile carinske vire z drugimi finančnimi viri in izpolnjevale obveznosti, sprejete v okviru STO;
19. poziva k čimprejšnji trajni rešitvi na področju sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIP) in z naložbenimi ukrepi v zvezi s trgovino (TRIM), da se zagotovi dostop do zdravil državam, ki nimajo lastnih proizvodnih zmogljivosti, se pa spopadajo s težavami na področju javnega zdravja;

Nadaljnje teme

20. poziva ministrsko konferenco v Hongkongu, da doseže znaten napredek tudi na nekaterih drugih področjih; poudarja pomen trgovinskih olajšav za povečanje izmenjave blaga in storitev med državami, predvsem tistimi v razvoju; vztraja pri poenostavitvi in znatnem zmanjšanju birokracije v carinskih postopkih;
21. poudarja pomen konkretnih rezultatov pri oblikovanju strožjih večstranskih predpisov na področju protidumpinga, subvencij in izravnalnih ukrepov, ob upoštevanju potreb držav v razvoju in najmanj razvitih držav; poziva k napredku na področju sporazuma o TRIP in k ukrepanju proti ponarejanju in piratstvu; meni, da bo izpolnitev teh ciljev okrepila večstranski trgovinski sistem;
22. vztraja, da je treba v krogu pogajanj iz Dohe upoštevati tudi netrgovinska vprašanja, na primer socialna, okoljska in kulturna; poudarja, da je razprava o zaposlitvi in socialnih vprašanjih pri trgovinskih pogajanjih nujna, sicer se utegne podpora državljanov članic STO napredku iz Hongkonga omajati;
23. poziva, da pogajanja o trgovini in okolju vodijo do vzpostavitve ustreznih načinov za zagotavljanje skladnosti vseh trgovinskih odločitev s trgovinskimi ukrepi, ki jih vsebujejo večstranski okoljski sporazumi;

Reforma STO in preglednost

24. poziva Komisijo, da ga pred ministrsko konferenco v Hongkongu in med njo ter vseskozi med pogajanci celovito obvešča o vsem ter da se redno udeležuje dialogov o ključnih elementih pogajalskega mandata EU; opozarja na pravico, pridobljeno na koncu kroga pogajanj iz Urugvaja, da je za izid naslednjih krogov potrebna privolitev Evropskega parlamenta;
25. poudarja pomen ohranitve javne in politične podpore večstranskemu trgovinskemu sistemu STO; poudarja, da sta nujno potrebni boljša seznanitev javnosti in razprava o reformah

organizacije STO;

26. vztraja pri nujni reformi STO, vključno z izboljšanjem pogajalskih postopkov, s čimer bi povečali učinkovitost in preglednost ter lažje dosegli soglasje med članicami STO; prav tako poudarja pomen reforme mehanizma STO za reševanje sporov;

o

o o

27. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter generalnemu direktorju STO.